

Talas izdavanja dozvola za izgradnju malih koncesionih hidroelektrana šteti održivom razvoju Albanije, posebno sektorima turizma i poljoprivrede. U posebnoj analizi programa ekonomskih reformi 2019. godine u Albaniji, Evropska komisija je procenila da albanska vlada gradi ove hidroelektrane ignorirajući opasnosti koje one predstavljaju po životnu sredinu.

“Vlada planira povećanje proizvodnje električne energije izgradnjom novih hidroelektrana. Ovi objekti uzrokuju ozbiljne uticaje na životnu sredinu i imaju velike negativne učinke na lokalne zajednice i turizam”, navodi se u nedavno objavljenom dokumentu Evropske komisije o ekonomskim reformama na zapadnom Balkanu.

Uzimajući u obzir očekivani rast turizma i intenziviranje poljoprivrednog sektora, kao i uticaj klimatskih promena, hidro resursi Albanije biće pod pritiskom hidroelektrana. Zbog toga, prema mišljenju Komisije, Albanija mora da proširi svoj strateški pristup diversifikacijom proizvodnje električne energije, povećanjem ulaganja u proizvodnju energije sunca i veta i razvojem sveobuhvatne strategije upravljanja vodama.

Istraživanje na terenu stručnjaka UNDP-a, sprovedeno prošle godine, zabeležilo je alarmantnu situaciju u celom procesu koji prati izgradnju hidroelektrana, od trenutka izdavanja dozvola i planiranja do izgradnje.

Najveće štete beleže se u zaštićenim područjima, gde se nalazi veliki broj reka. U zaštićenim područjima radovi su trenutno završeni na 26 hidroelektrana koje su u funkciji, 16 je u izgradnji, a još 105 je dobilo dozvolu.

Nedavno završena inspekcija hidroelektrana, prva takve vrste iz ugla nezavisne ekspertize, utvrdila je da je velika većina objekata izgrađena bez poštovanja ekoloških standarda i standarda zaštite faune. Uslovi za prolaz ribe nisu uzeti u obzir, a kriterijumi za sanaciju otpada i revitalizaciju područja nakon obavljenih radova nisu ispoštovani.

Grupa stručnjaka pregledala je lokalitet 71 već izgrađene hidroelektrane i dokumentaciju za više od 520 dodeljenih dozvola. Na kraju istraživanja formulisano je oko 30 preporuka koje su stavljene na raspolaganje Ministarstvu energetike kako bi se situacija unapredila.

Stručnjaci zahtevaju da se u zaštićenim područjima ne grade nove hidroelektrane. Na temelju provera na licu mesta, utvrđeno je da su gotovo sve hidroelektrane izazvale eroziju i da se u budućnosti očekuje da će doneti ogromne finansijske troškove za državni budžet kako bi se upravljalo štetnim posledicama njihovog rada.

Stručnjaci su takođe dokazali da Ministarstvo energetike tokom procesa izdavanja dozvola

nije uzelo u obzir druge važeće zakone za zaštitu životne sredine i zaštićenih područja. Potvrđeno je da je Albanija prekršila međunarodne konvencije o životnoj sredini, koje je ranije potpisala. Prema njima, dozvole za izgradnju hidroelektrana izdavane su bez analize troškova i koristi, podstaknute logikom pokrivanja potražnje za električnom energijom i potrebama za otvaranjem novih poslovnih mogućnosti.

Izvor: monitor.al